

## YÖNETİCİLERİN İYİ OLMASI\*

*Eüzü bi'llâhi mine's-şeytâni'r-racîm.*

*Bi'smi'llâhi'r-rahmâni'r-rahîm.*

*El-hamdü li'llâhi rabbi'l-âlemîn... Ve's-salâtü ve's-selâmü alâ hayrî halkihî muhammedin ve âlihî ve sahbihî ve men tebiahû bi- ihsânin ilâ yevmi'd-dîn...*

*Emmâ ba'dü, fa'lemû eyyühe'l-ihvân; feinne efdale'l-kitâbi kitâbu'llâh, ve efdale'l-hedyi hedyü seyyidinâ muhammedin salla'llâhu aleyhi ve selem, ve şerre'l-umûri muhdesâtühâ, ve külle muhdesin bid'ah, ve külle bid'atin dalâleh, ve külle dalâletin ve sâhibehâ fi'n-nâr... Ve bi's-senedi'l-muttasili ile'n-nebiyyi salla'llâhu aleyhi ve selleme ennehû kâl:*

لَنْ يَجْمَعَ اللَّهُ عَلَى هَذِهِ الْأُمَّةِ سَيْفَيْنِ سَيْفًا مِنْهَا  
وَسَيْفًا مِنْ عَدُوِّهَا

(د. حم. عن عوف بن مالك)

**RE. 354/1** (Len yecmaa'llâhu alâ hâzihi'l-ümme'ti seyfeyn; seyfen minhâ, ve seyfen min aduvvihâ)

*Sadaka rasûlü'llâh, fî mâ kâl, ev kemâ kâl.*

Çok aziz ve muhterem müslüman kardeşlerim!

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin selamı, rahmeti, bereketi, lütfu, keremi üzerinize olsun...

---

\* Bu konuşma; Merhum Dr. Metin Erkaya tarafından, titizlikle çalışılarak metne dönüştürülmüştür. Mekanı Cennet olsun.

Peygamber Efendimiz'in ehâdis-i şerîfesinden müyesser olan bir miktarını, size okuyup izah edeceğiz.

Bu hadis-i şeriflerin okunup izaha geçilmesinden önce, evvelen ve hâssaten efendimiz Muhammed-i Mustafâ Hazretleri'nin ruh-u pâki için ve sair enbiyâ ve evliyâullahın ruhları için; Peygamber Efendimiz'in âlinin, ashâbının ve etbânının ruhları için; cümle sâdât ve meşâyih-i turuk-u aliyyemizin ruhları için; bu eserin müellifi hocamız Ahmed Ziyâüddîn-i Gümüshânevî Hazretleri 'nin ruhu için; bu eserdeki hadis-i şeriflerin bize kadar gelmesinde emek sarf etmiş olan ulemânın ve ravilerin ruhları için; hocamız Mehmed Zâhid-i Bursevî Hazretleri'nin ruhu için;

Uzaktan yakından bu hadis-i şerifleri dinlemek üzere şu mescide cem olmuş olan siz kardeşlerimizin de, ahirete irtihâl eylemiş olan cümle yakınlarının ve sevdiklerinin ruhları için; biz yaşayan müslümanların da, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin rızasına uygun ömür sürüp, sonunda huzuruna sevdiği, razı olduğu kullar olarak çıkmamıza vesile olması için, bir Fâtiha, üç İhlâs-ı Şerif kıraat edelim. Buyurun:

.....

## a. Ümmetin Fitnelerle Karşılaşması

Peygamberimiz SAS Hazretleri, metnini mukaddimede okumuş olduğum hadis-i şerifte buyuruyor ki:<sup>1</sup>

**RE. 354/1** (*Lenyecmaa'llàhu alâ hâzihi'l-ümmeți seyfeyni*) “Allah-u Teâlâ Hazretleri bu ümmetin üzerine iki kılıcı beraberce toplamayacak; (*seyfen minhâ*) bir kılıç kendinden, (*ve seyfen min aduvvihâ*) bir kılıç da düşmanından...”

Bu ne demek? Seyften murad, kılıç çekip birbirleriyle uğraşmak, çarpışmak, çatışmak. Allah-u Teâlâ Hazretleri bu ümmetin üzerinde iki çatışmayı birlikte var etmeyecek. İki çatışmadan murad nedir? (*Seyfen minhâ*) Bir çatışma kendi içinde, (*ve seyfen min aduvvihâ*) bir çatışma da düşmanın ona saldırması suretiyle meydana gelen savaş. Bu ikisi bir arada olmayacak. Yâni, düşman saldırırsa hep beraber olacaklar; o zaman içte bir çatışma olmayacak. Düşman saldırmadığı zaman, kendi aralarında çatışma olabilecek.

Peygamber Efendimiz dua etmiş, ümmetimin arasında hiç ihtilaf olmasın diye. Birçok duaları kabul olduğu halde, o hususta duası uygun görülmemiş Allah-u Teâlâ Hazretleri tarafından. Onun için, bu ümmetin içinde maalesef eski zamandan beri ihtilaf olur. Hak ümmet olduğu halde, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin en

---

<sup>1</sup> Ebû Dâvud, *Sünen*, c.XI, s.375, no:3747; Avf ibn-i Mâlik RA'dan.

Deylemî, *Müsnedü'l-Firdevs*, c.III, s.445, no:5366; Ebû Ümâme RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.162, no:34481; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV III, s.63, no:18851.

sevgili Rasûlünün ümmeti olduğu halde, eski peygamberlerin ümmeti olmak için can attıkları bir peygamberin ümmeti oldukları halde, aralarında ihtilaf olur, aralarında çatışma olur. Tarih kitaplarını açarsanız, tâ Hazret-i Osman zamanından beri, hattâ Hazret-i Ebû Bekir zamanından beri, yâni Peygamber Efendimiz'in hemen arkasından ihtilaflar başlamıştır.

“—E bu ihtilafların olması, ihtilafı çıkaranları mâzur gösterir mi?”

Hayır, aslâ ve kat'â! İhtilafı çıkaran mâzur görülmez. İhtilafı çıkaran kimse, kavgayı çıkartan kimse, ümmetin birliğini bozan kimse cezasını çekecek ama, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin hikmetleri var. Allah-u Teâlâ Hazretleri bu dünyayı bir dâr-ı imtihan olarak yaratmadı mı?

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ

عَمَلًا

(المالك: ٢)

(*Ellezî haleka'l-mevte ve'l-hayâte li-yeblüveküm eyyüküm ahsenü amelâ*) demiyor mu Kur'an-ı Kerim'de? “Hanginiz daha güzel amel edeceksiniz bunu imtihan etmek için, denemek için bu hayatı, ölümü yarattım.” (Mülk, 67/2) demiyor mu?

Demek ki, imtihan dünyası... İmtihan dünyası olduğu için, sorular çeşitli yerlerden geliyor. Allah-u Teâlâ Hazretleri şeytana da fırsat vermiş, “Uğraş bakalım, kimi aldatabilirsen aldat!” diye .

Peygamber de göndermiş, hak yolu da göstermiş insanlara. Bir taraftan şeytan çalışıyor, bir taraftan insanlara hak yolu gösteren peygamberler, müşidler ve rehberler var. İkisinin hitabı insanlara eşit olarak geliyor ve insanlar da istedikleri yolu, karşısına çatal olarak çıkmış olan yol ayrımındaki yollardan istediğini seçiyor; ya cenneti kazanıyor, ya da cehennemi boyluyor. Mes'uliyet dünyası olduğu için, imtihan dünyası olduğu için böyle gelmiş böyle gitmiş. Ama ikisi bir arada olmayacak. Yâni ikisi birden, hem içinde ihtilaf, hem de tepesine bir düşman saldırısı olmayacak.

Onun için, müslümanlar burada uğraşırken, öbür taraftan bize kâfirler hücum etmiş. Kâfirler hücum ettiği sırada onlarla çarpışmışız. Olmadığı zaman, öbür taraftan İran'la çarpışmışız, Mısır'la çarpışmışız, Suriye ile çarpışmışız... Böyle gelmiş böyle gidiyor.

Düşmanla çarpıştığımız yetmiyormuş gibi, Osmanlıların son zamanında, Mısır'da Kavalalı Mehmed Ali Paşa'dan beri kurulmuş olan idare bir ordu çekmiş, Suriye'den Osmanlılar üzerine yürümüş. Adana'da harb etmiş, Kütahya'ya kadar gelmiş. Yâhu sen bahadırsan, babayığitsen, güçlü kuvvetli ordun varsa, işte düşman... Dünya düşman dolu... Ne diye Osmanlı'ya saldırıyorsun?

İşte hikmet... Tabii yapanlar cezasını çekecek. Ama Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:<sup>2</sup>

لَنْ يَبْرَحَ هَذَا الدِّينُ قَائِمًا يُقَاتِلُ عَلَيْهِ عِصَابَةٌ مِنْ  
الْمُسْلِمِينَ حَتَّى تَقُومَ السَّاعَةُ

(م. عن جابر بن سمره)

LU. 3/690 (*Len yebraha hâze'd-dînü kâimen*)  
“Dâimâ bu din, bu İslâm dini kâim olacak, ayakta sapasağlam duracak; (*yukâtilü aleyhi isâbetün mine'l-müslimîn, hattâ tekûme's-sâah*) bu dini korumak yolunda, dine sâdık bir taife kıyamet kopuncaya dâimâ mevcut olacak. İslâm'ı korumak için çalışan, çarpışan bir zümre dâimâ mevcut olacak.”

Ayrılan ayrılacak, sapıtan sapıtacak, şaşırان şaşırarak, dünyaya uyan dünyaya uyacak, şeytana uyan şeytana kapılacak, nefse uyan haksızlıkları yapacak ama, bir taife dâimâ hakkı destekleyecek. Hakkı destekleyen has halis bir zümre kıyamet kopuncaya kadar mevcut olacak.

Allah bizi onlardan eylesin... Allah bizi tefrikaya düşenle rd en eylesin... Kardeşine silah çekenlerden eylesin... Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin huzuruna suçlu, mücrim çıkanlardan eylesin...

---

<sup>2</sup>Müslim, *Sahîh*, c.X, s.38, no:3546; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.103, no:21023; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.225, no:1931; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V II, s.182; Ebû Avâne, *Müsned*, c.IV, s.505, no:7499; Câbir ibn-i Semüre RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.XII, s.164, no:34495; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV III, s.63, no:18850.

## b. İnsanların Helâk Olması

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:<sup>3</sup>

لَنْ يَهْلِكَ النَّاسُ حَتَّى يُعْذَرُوا مِنْ أَنْفُسِهِمْ

(حم. د. ق. والبعوى عن رجل من الصحابة)

**RE. 354/2** (*Len yehlike'n-nâsü hattâ ya'zürû min enfüsihim.*) Bu hadis-i şerifte Peygamber SAS Hazretleri buyurmuş ki:

(*Len yehlike'n-nâsü*) “İnsanlar helâk olmayacaklar, (*hattâ ya'zürû min enfüsihim.*) cezayı, azabı hak edip mâzeretleri kalmayıncaya kadar.”

Demek ki, insanların aslında helâki yok. Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin lütfu insanların üzerine şâmil. Lütf u keremiyle yaşamaları normal şekilde devam ediyor. Ama kendileri cezayı hak edince, müstehak olunca, bir mâzeret kalmayınca; suçları, günahları yüklenip, yanlış yollara sapıp, Allah'ın yolundan ayrılıp, ahdini bozup, tevbesini kırıp, yanlış yola girip de, Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne beyan edecekleri bir mâzeret, bir tutunacak dalları kalmayıncaya kadar helâk olmayacaklar. Böyle bir duruma düştükleri zaman, helâkları olacak demektir.

<sup>3</sup> Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.234, no:22097; Taberânî, *Mu'cemü'l- Kebîr*, c.XX, s.103, no:201; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.II, s.50, no:862; Muaz ibn-i Cebel RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.63, no:3123; *Mecmaü'z-Zevâid*, c.X, s.219, no:17191; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.404, no:1293; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV III, s.71, no:18878.

Bu ifadenin altından çıkan mânâ o ki; “Kullar Allah’a olan ahidlerini bozarlarsa, Rasûlüllah’ın yolundan ayrılırlarsa, dini imanı geriye atarlarsa, şu dünyanın fânî, aldatıcı oyunlarına, zevklerine takılırlarsa, tuzaklarına tutulurlarsa, o zaman helâk olurlar.” demek.

Demek ki, Allah-u Teâlâ kullarına zulmedici değil!

إِنَّ اللَّهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْئًا وَلَكِنَّ النَّاسَ أَنفُسَهُمْ  
يَظْلِمُونَ

(يونس: ٤٤)

(*Inna’llàhe lâ yazlimü’n-nâse şey’en ve lâkinne’n-nâse enfüsehüm yazlimûn.*) “Allah-u Teâlâ kullarına zulmetmez, kullar kendi kendilerine zulmediyorlar.” (Yunus, 10/44)

Başkalarından aramasınlar kabahati. Neden geldi başına?

*Kaza gelmez kula, Hak yazmayınca,  
Belâ gelmez kula, kul azmayınca.*

“*Kaza gelmez kula, Hak yazmayınca,*” Allah’ın hükmü, ancak Allah yazdııkça gelir. “*Belâ gelmez kula, kul azmayınca.*” Azınca tepesine bir iner. Neden geldi bu?

Bir arkadaş anlatıyor: Vakıf, hayır, hasenât olarak kumaş alınmış bir yerden, terziye verilmiş, dikilecek, fakir çocuklara dağıtılacak. Terzi demiş ki:

“—Kumaştan üç metre kaldı.”



O da kalkmış, dükkâna gitmiş. Terzi yokmuş dükkânda... Aramışlar, taramışlar, “Nerede bakalım üç metre kumaş?” diye. Bakmışlar, bütün bir top duruyor.

Terzi nerede? Bıçaklanmış... İşte bu top bıçaklattı onu. Bu kenara konulan top var ya, hani bitti denilen... İşte o top bıçaklattı. Çünkü hak etti.

Onun için, başınıza bir şey gelince –tabii Hak’tandır ama– düşünün ki, sizin yaptığınız bir hatadan dolayı gelmiş olmasın! Başınıza böyle bir ceza, belâ gelmesini istemiyorsanız, Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne âsî olmayın! Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin yolundan sapmayın! Allah-u Teâlâ Hazretleri’ne karşı, ileri sürülecek bir hüccetiniz olmayacak duruma düşürmeyin kendinizi... Cezayı hak eder bir duruma, şamarı yemek için müstehak bir duruma düşürmemeğe gayret edin! Allah’a itaat edin, Allah’ın emirlerini tutun! Allah’ın yasaklarına riâyet edin!

“–Efendim ben içki içiyorum, bir şey olmadı. Başıma taş yağmadı...”

Yağmaz ama, birikir, birden yağar. Yağmaz ama, birden bir gelir, nasıl geldiğini şaşırırsın, feleğini şaşırırsın.

“–Kaç defa namaz kılmadım, bir şey olmadı...”

Benî İsrâil zamanında bir âbid, ibadet ederken sapıtmış, bırakmış doğru yolu, yanlış yola girmiş. Ama bir taraftan da gene içinde bir vicdan var ya, vicdanından bir ses geliyor boyna, rahatsız ediyor onu. İçine bir fikir gelmiş, demiş ki:

“—Ben Allah’ın yolundan saptım, başıma bir ceza, belâ gelmedi. Gelmiyor, Allah Allah!”

Allah-u Teâlâ Hazretleri, o zamanın peygamberine vahy eylemiş:

“—Git ey peygamberim! O âsî kuluma de ki: Ben onu cezalandırdım da farkında değil. Ben onun arkasından bana kulluk ve ibadetin lezzetini almadım mı? Yetmez mi o ceza? Allah’ın sevgisini kaybetmek cezası yetmez mi?”

Dünyada paşalar gibi yaşa, İran şahı gibi yaşa istersen. Allah sevmedikten sonra Mısır’ın mülkü senin olsun, Mısır’a sultan ol, Amerika senin olsun, Avrupa senin olsun, milyarlar senin olsun... Ne olacak Allah sevmedikten sonra? Cezanın en büyüğü, alınını Allah secdeye getirtmiyor.

Herifin birisi, “25 yıl hiç abdest almadım.” demiş. Herifin birisi... Herif diyorum affedersiniz... Öğünerek söylüyor bir de:

“—Evlâdım suyla ne oynuyorsun? İnsanoğlu çamurdan yaratılmıştır. Çamur, suyla oynamaya pek gelmez. Bak ben evvelce bir kılmıştım, 20-25 senedir hiç yanaşmıyorum.” demiş.

Sana o ceza yeter, daha ne istiyorsun edepsiz adam? Ne öğünüyorsun? Allah seni huzuruna kabul etmemiş. 25 sene Allah seni huzuruna almamış. Anlamıyor musun cezayı? Dışarılarda avare dolaşıyorsun, o sultanın dergâhına, bârgâhına kabul olunmamışsın. Yetmiyor mu sana?

## c. Duanın Faydası

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:<sup>4</sup>

لَنْ يَنْفَعَكَ حَذْرٌ مِنْ قَدَرٍ، وَلَكِنَّ الدُّعَاءَ يَنْفَعُ مِمَّا  
نَزَلَ وَمِمَّا لَمْ يَنْزِلْ فَعَلَيْكُمْ بِالدُّعَاءِ عِبَادَ اللَّهِ

(حم.ع. طب. عن معاذ)

**RE. 354/3** (*Len yenfaa hazerün min kader, ve lâkinne'd-duàe yenfau mimmâ nezele ve mimmâ lem yenzil, fealeyküm bi'd-duài ibâda'llâh*)

Bu hadis-i şerifi de dikkatle dinleyin! Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:

(*Len yenfaa hazerün min kader*) “Korku kadere fayda vermez. İstedğin kadar kork, çekin, Allah’ın takdiri başına gelir.” Faydası yok. Takdir neyse, ne takdir etmişse o olur. Çaresi yok.

“—E ne olacak hocam?”

Korkma yâ! Korkma! Allah’ın emirlerini yapmaktan korkma!

Allah’ın yolunda yürümekten korkma!

“—Efendim, ben bu içkiyi satmazsam para kazanamıyorum.

Müşteri gelmiyor da para kazanamıyorum.”

---

<sup>4</sup> Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.234, no:22097; Taberânî, *Mu’cemü’l- Kebîr*, c.XX, s.103, no:201; Kudâî, *Müsnedü’ş-Şihâb*, c.II, s.50, no:862; Muaz ibn-i Cebel RA’dan.

*Kenzü’l-Ummâl*, c.II, s.63, no:3123; *Mecmaü’z-Zevâid*, c.X, s.219, no:17191; *Keşfü’l-Hafâ*, c.I, s.404, no:1293; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XV III, s.71, no:18878.

Korkma yâ! Rızkî Allah-u Teâlâ Hazretleri veriyor. İmanın yok mu senin? Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin Esmâ-i Hüsnâsından bir tanesi de Rezzâk; rızkî bol bol verici. İnanmıyorsun değil mi?

Mü'minim diyorsun ama inanmıyorsun. İnansan, hiç o (*Er-rızku ale'llâh*) levhasının yanına sıra sıra biraları, içkileri, rakıları, şarapları dizer misin?

“—Kaldır onları?” diyoruz;

“—Kaldıramam, aç kalırım!” diyorsun.

Oraya yazmışsın ya bak:

الرِّزْقُ عَلَى اللَّهِ

(*Er-rızku ale'llâh*) “Rızk Allah-u Teâlâ Hazretleri'ne aittir, okullarına rızkî verir, merak etme!” diye.

O levhayı indir o zaman, kâfir! Madem inanmıyorsun, için inanmıyor, teslim olmuyorsun madem, o levhayı indir oradan... Sen rızkını o şişelere bağlamışsın, o zaman o levhayı oradan indir. Yakışmıyor onun yanına. Ya o levhayı indir, ya o şişeleri indir. İkişi birbiriyle bağdaşacak durumda değil.

Korkma! Kaderde ne takdir edildiyse, o gelir. Yâni, bu rızık hususunda olduğu gibi, başka şeyde de öyle...

“—Efendim, askere gidersem ya ölürsem...”

Ölürsen öl. Takdirde ne varsa... Ölümünden kaçabilecek misin zaten? Münafıklar öyle demişler:

“—Bizim sözüümüzdü dinleselerdi, Medine’den dışarı çıkmasalardı, bu müslümanlar ölmezlerdi.”

Allah-u Teâlâ Hazretleri buyuruyor ki:

“—Madem öyle, hadi bakalım siz üzerinizden kendi ölümünüzü atın bakalım, size ölüm gelmesin. Madem o kadar bilgilisiniz, o kadar ustasınız, o kadar zekânız var... Hadi bakalım siz ölmeyin!”

Muhakkak ki, üzerlerine ölüm takdir edilmiş olan insanlar Medine’den çıkmamış bile olsalardı, gene bu öldükleri yere gelmiş, uzanmış olurlardı. Allem olurdu, kallem olurdu, ne olursa olurdu, gene gelirlerdi, burada uzanmış olurlardı. Savaş için Medine ’nin dışına çıkmamış bile olsalar, evde kalıp da kendilerini korumağa niyet etmiş bile olsalar... Kasırga eserdi, şöyle olurdu, böyle olurdu... Pat oraya düşerlerdi, orada işte bak uzanıp kalırlardı. Çünkü o yerde böyle uzanıp kalıp ölmek takdir edilmiş. Mümkün değil, o olacak. Hiçbir çare yok. Kaçmak mümkün değil.

Hazret-i Süleyman AS’ın yanına bir genç gelmiş. Konuşurlarken Azrail AS gelmiş, şöyle bir bakmış gence, gitmiş sonra. Gencin ödü patlamış. Demiş ki:

“—Çok korktum ey Allah’ın peygamberi! Bu kim böyle?” demiş.

O söylememiş tabii, o gitmiş.

Demiş ki:

“—Yâ Azrâil! Niye öyle baktın o gence?” Demiş ki:

“—Ben şaşırdım. Allah-u Teâlâ Hazretleri bunun canını Hindistan’ın filanca şehrinde almak üzere bana emir verdi, yarın canını Hindistan’da alacağım, halbuki burada. Nasıl olur? Tâ Filistin’den Hindistan’a bu adam bir günde nasıl gider diye şaşırdım da, ondan baktım.” demiş.

“—Haa, senden korktuğu için, ‘Ey Allah’ın peygamberi beni uzak bir yere sevk et buralardan kaçayım!.’ dedi. Ben de yele emrettim, onu Hindistan’a götürdü yel.” demiş.

Bak nasıl kaderine gidiyor. Hindistan’da alacak ya canını Azrâil AS... Süleyman AS’ın peygamberliği, mucizesi, yele, rüzgâra hakim olması onu Hindistan’a götürüyor. Kaderden kaçılmaz. İmanını sağlam tut, Allah’a kulluğunu iyi yap!

İnsanın korktuğu başına gelir üstelik zıddına. Tersine korktuğu, insanın başına gelir. Bu böyle esrarengiz iştir işte. Bu Allah’ın işidir.

İbn-i Ömer RA bakmış Medine’de bir kısım insan bir köşeye birikmişler, titreşiyorlar.

“—Ne oluyor ya?” demiş, Demişler ki:

“—Ey Ömer’in oğlu! Bak şu yola...”

Dönmüş, bir de bakmış ki bir çöl aslanı, yolun üstüne kedi gibi yatmış, duruyor orada sakin sakin. Bu adamlar da kaleden çıkıp gidemiyorlar. Yolun üzerinde aslan yatıyor, Yüreğin varsa git.

Hazret-i Ömer'in oğlu yürümüş gitmiş. Yanına kadar varmış, ne okuduysa ne dediyse aslanı kulağından yakalamış, sürükleye sürükleye, köpek götürür gibi, keçi veya koyun götürür gibi yolun kenarına, daha öteye kışalamış. Dönmüş, insanlara gelmiş, de miş ki:

“—Haydi yolu açtım gidin. Haydi gidin. Rasûlüllah'tan duydum ki... Sadaka Rasûlüllah... Rasûlüllah ne doğru söylemiş, ne haklı söylemiş. Ben Rasûlüllah'tan duydum ki: 'Allah-u Teâlâ Hazretleri Ademoğluna korktuğu şeyi başına musallat eder. Neden korkuyorsa, onu başına musallat eder. Eğer Ademoğlu Allah'tan başka hiç bir şeyden korkmasaydı, hiç bir şey on a zarar veremezdi.' dedi Rasûlüllah. Hakikaten bak siz onun dediği gibi çıktınız.” diye söylemiş. Yürümüş gitmişler insanlar ondan sonra.

“Korkak insan her gün ölür.” derler, her dakika ölür. Erkek insan da bir defa ölür ömründe; eceli gelir, ölür işte, tamam.

أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ

وَرَسُولُهُ

(Eşhedü en lâ ilâhe illa'llah, ve eşhedü enne muhammeden rasûlü'llah) der, verir canını gider. Ne olacak?

*Cânı Cânân dilemiş, vermemek olmaz ey dil!*

*Ne nizâ eyleyelim, ol ne senindir ne benim.*

diyor şair. Sevgili istemiş canı, ver demiş. Vermemek olur mu? Ne senin, ne benim. Feda olsun yoluna diye ver diyor. Lafı kolay da...

Allah bize o Őuuru da versin...

“–Gönlünde Şehid olmak arzusu olmadan ölen bir müsl üman, münafıklık alâmetlerinden bir alâmet ile ölüş.” diyor Rasûlüllah Efendimiz.

Var mı Őehidlik arzusu gönlünde? Bak geçtiğimiz hafta nasıl hadis-i Şerif geçti: “Allah yolunda cihadda Şöyle birazcık durmak, altmıŐ yıllık ibadetten hayırlıdır.” demedi mi geçen hafta Peygamber Efendimiz’in hadis-i Şerifi.

“–YaŐamak çok tatlı hocam! Ben bu köŐkleri nasıl bırakayım? Őu Bođaziçi’nin mehtabını, Emirgân’ın çayını, Çamlıca’nın safâsını, boğazları, adaları, çamları... Hele o Ege’nin koylarını, dağlarını, derelerini, kumluklarını, kumsallarını nasıl bırakayım?”

Nasıl olsa bırakacaksın. İstesen de, istemesen de bırakacaksın.

Nasıl olsa gelip geçecek. Bu dünya,

مجبو درستى عهد از جهان سست نهاد

که این عجوزه عروس هزار دامادست

*Mecû dürüstî-yi ahd, ez cihânı süst nihâd,  
K’in acûze arûs-i hezâr dâmâdest.*

Bu acûze dünyada, ihtiyar kocakarı gibi, büyücü karı gibi dünyadan vefâ mı bekliyorsun? Kaç kişiyi aldattı Şimdiye kadar. Senden önce binlerce insan aldattı. Bundan vefa mı bekliyorsun ? Bu dünya aldattı aldattı, helâk etti. O halde korkmayacağız. Korkacaksan Allah’tan kork! Korkacaksan, endiŐe duyacaksan



ahiretin gamını, endişesini çek! Acaba benim ahirette halim ne olur ki? Benim bu gidişimin sonu ne olacak? Ey nefis! Sen beni nereden nereye sürüklüyorsun? Sen beni taştan taşa mı vuracaksın, ateşlere mi atacaksın ne yapıyorsun? diye korkacaksan akıbetinden kork, Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin huzuruna çıktığın zaman cevap verememekten kork!

*Ben buyurdum, buyruğumu tutmadın*

*Derse Mevlâm ben ne cevap vereyim?*

diye onun tasasını çek çekeceksen.

(*Ve lâkinne'd-duâe yenfau mimmâ nezele, ve mimmâ lem yenzil*) Yalnız, kader değişmez diye sakın ey kullar Allah'a ilticayı bırakmayın!. Mânâsını ifade etmek için diyor ki Peygamber Efendimiz: (*Ve lâkinne'd-duâe yenfau*) “Fakat dua fayda verir (*mimmâ nezele, ve mimmâ lem yenzil*) inmiş olana da, inmemiş olana da. Yâni Allah'ın takdirinden inmiş olana da inmemiş olana da dua fayda verir. (*fealeyküm bi'd-dâ'*) O halde Allah'a dua edin, (*ibâda'llâh*) ey Allah'ın kulları!”

Allah'a dua edin... Allah'a dua etmek güzeldir.

قُلْ مَا يَعْجَبُ بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ

(الفرقان: ٧٧)

(*Kul mâ ya'beu biküm rabbî lev lâ duâüküm*)  
[De ki ey Rasûlüm: Duanız olmasa, Rabbim size ne diye değer versin?] (Furkan, 25/77)  
Sizin duanız olmasaydı, neyiniz var zaten kul

olarak? Ne yaparsınız yâni, Allah için dağları mı devireceksiniz? Ne yapacaksınız? Hiç bir şey yapamayız. Sadece bir duamız var. Boyun büküp de yâ Rabbi dememiz yok mu?

Bir hadis-i şerifte Peygamber SAS Efendimiz buyuruyor ki:<sup>5</sup>

“Kul bir defa yâ Rabbi der, suçunun çokluğundan Allah ona icabet eylemez. Bir daha yâ Rabbi der dergâh-ı izzette, boyun büker, ısrarla yalvarır, gene icabet etmez. Bir kere daha yâ Rabbi deyince, Allah-u Teâlâ Hazretleri buyurur ki:

يَا مَلَائِكَتِي قَدْ اسْتَحْيَيْتُ مِنْ عَبْدِي وَلَيْسَ لَهُ  
رَبٌّ غَيْرِي وَقَدْ غَفَرْتُ لَهُ

<sup>5</sup> Ebû Dâvud, *Sünen*, c.I, s.468, no:1488; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.556, no:3556; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1271, no:3865; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.III, s.160, no:876; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.675, no:1831; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.X, s.443, no:19648; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.II, s.211, no:2965; *Müsnedü's-Şihâb*, c.II, s.165, no:1111; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.II, s.138, no:337; Hatîb- i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.III, s.235, no:1311; İbn-i Asâkir, *Târih-i Dimâşk*, c.LV III, s.465, no:7486; Selmân-i Fârisî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.XII, s.423, no:13557, Abdullah ibn-i Ömer RA'dan;

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V, s.31, no:4591; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.III, s.391, no:1867, Câbir ibn-i Abdullah RA'dan.

Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.V II, s.142, no:4108; Abdü'r-Rezzâk, *Musannef*, c.II, s.251, no:3250; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.IV, s.61, no:912; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.64, no:3128, 3166, 3167, 3266-3268; *Câmiu'l-Ehâdîs*, c.IX, s.16, no:7811-7814; RE. 87/13.

(*Yâ melâiketî*) “Ey benim meleklerim, (*kad istahyaytü min abdî*) şahid olun, ben bu kulumdan utandım! (*Ve leyse lehû rabbün gayrî*) Benden başka Rabbi olmadığını bildi, benim dergâhıma geldi, yâ Rabbi diyor, benden istiyor. Ben bunun duasına icabet etmemekten utandım. (*Ve kad gafartü lehû*) Onu afv u mağfiret ettim.” der.

Onun için buyurun dünyanız için, ahiretiniz için, işiniz için, imanınız için, sıhhatiniz için, çocuğunuz için, arkadaşınız için, dostunuz için, memleket için, din için, iman için edebildiğiniz kadar dua edin. Dua ibadettir:<sup>6</sup>

## الدُّعَاءُ هُوَ الْعِبَادَةُ

(حم. ش. خ. في الأدب، ت. حسن صحيح، ن. ه. ح. ب. ك. هب. عن النعمان بن بشير؛ ع. ض. عن البراء)

(*Ed-duâü hüve'l-ibâdetü*) “Dua ibadetin kendisidir.”

<sup>6</sup> Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.76, no:1479; Tirmizî, *Sünen*, c.V, s.211, no:2969; İbn-i Mâce, *Sünen*, c.II, s.1258, no:3828; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.IV,s.267, no:18378; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.249, no:714; Hâkim, *Müstedrek*, c.I, s.667, no:1802; Taberânî, *Mu'cemü'l-Kebîr*, c.II, s.208, no:1041; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.II, s.37, no:1105; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V I, s.450, no:11464; İbn-i Ebî Şeybe, *Musanef*, c.V I, s.21, no:29167; Bezzâr, *Müsned*, c.I, s.485, no:3243; Tayâlisî, *Müsned*, c.I, s.108, no:801; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.II, s.492; Kudâî, *Müsnedü'ş-Şihâb*, c.I, s.51, no:29; Abdullah ibn-i Mübarek, *Müsned*, c.I, s.74; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.XII, s.279, no:6719; Mizzî, *Tehzîbü'l- Kemâl*, c.XXXII, s.307, no:7081; Ubû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V III, s.120; Nu'man ibn-i Beşîr RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.II, s.62, no:3113, 3151; *Keşfü'l-Hafâ*, c.I, s.403, no:1295; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XIII, s.3, no:12416.

Başka bir hadis-i şerif şöyle:<sup>7</sup>

الدُّعَاءُ جُنْدٌ مِنْ أَجْنَادِ اللَّهِ مُجَنَّدٌ يَرُدُّ الْقَضَاءَ  
بَعْدَ أَنْ يُبْرَمَ

(كر. عن نمير بن أوس مرسلًا)

(*Ed-duàü cündün min ecnâdi'llâhi mücenne-dün*) “Dua Allah’ın askerlerinden, ordularından bir ordu gibidir. (*Yeruddü’l-kadâe ba’de en yüb-reme*) Kazâ-i ilâhîyi, Allah’ın hükmünü geriye çevirir.” Dua çıkar karşısına, hükmünü değiştirir. Allah kabul eder duayı, hükmünü değiştirir. Bunun için dua edin! Sakın takdir böyleymiş, ne yapalım filan diye düşünmeyin! Dua mutlaka faydalıdır insana.

#### d. Yöneticinin Kadın Olması

Bu da Ahmed ibn-i Hanbel’de, Buhârî’de, Tirmizî’de, Nese î’de olan bir hadis-i şeriftir ki Peygamber SAS Efendimiz’e bir haber gelmiş, İranlılar Kisra’nın kızını kendilerine kraliçe seçmişler Peygamber Efendimiz’in zamanında... Kisra ölünce, Kisra’nın kızını, yâni İran Keyhüsrevinin kızını kendilerine hükümdar seçmişler. O zaman şöyle buyurmuş Rasûlüllah Efendimiz:<sup>8</sup>

<sup>7</sup> *Gâbe*, c.I, s.1077; İbn-i Hacer, *el-İsâbe*, c.V I, s.511, no:8911; Nümejr ibn-i Evs Rh.A’ten.

*Kenzü’l-Ummâl*, c.II, s.63, no:3119; *Câmiü’l-Ehâdîs*, c.XII, s.499, no:12407.

<sup>8</sup> Buhârî, *Sahîh*, c.V I, s.2600, no:6686; Tirmizî, *Sünen*, c.IV,

# لَنْ يُفْلِحَ قَوْمٌ وَلَوْ أَمَرَهُمْ امْرَأَةٌ

(حم.خ.ت.ن. عن أبي بكر)

RE. 354/4 (*Len yüfliha kavmün vellev emrahümü'mreeten*) (*Len yüfliha kavmün*)  
“Bir kavim ki felah bulmayacak, (*vellev emrahümü'mreeten*) işlerinin başına bir kadını tayin etmiş olan bir kavim felah bulmayacak.”  
Öyle kadından başkan oldu mu, hayır bereket yok diye o zamanın İran'ı hakkında söylenmiş ama umûmî bir şeydir.

Neden? Kadının onda dokuz hissi galiptir. Allah ona şefkati fazla vermiş, sevgiyi fazla vermiş çocuğuna baksın, evine bağlansın diye onun yaradılışı başka türlü. Erkeğe de daha başka hasletler vermiş. Erkek dışarıda çalışsın, çabalasın diye. Ondan sonra Kur'an-ı Kerim'de emir buyurmuş ki:

## الرِّجَالُ قَوَّامُونَ عَلَى النِّسَاءِ

(النساء: ٣٤)

---

s.527, no:2262; Neseî, *Sünen*, c.V III, s.227, no:5388; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.V, s.51, no:20536; Hâkim, *Müstedrek*, c.III, s.128, no:4608; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.90, no:4907; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.III, s.465, no:5937; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.183; Ebû Berke RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.V I, s.23, no:14673; *Câmiü'l-Ehâdis*, c.XV III, s.69, no:18871.

(*Er-ricâlü kavvâmûne ale'n-nisâ*) “Erkekler kadınların başına hâkimdir, onların işlerini yürütmek üzere kâimdir başlarında.” (Nisâ, 4/34) diye ifade eylemiş.

O halde, ailenin reisi de erkek oluyor. Dışarıda çalışmak ve evin rızkını, giyimini kuşamını, kadının barınmasını sağlamak, onu bir kimseye muhtaç duruma düşürmemek de onun vazifesi olmuş oluyor.

Aynı şekilde, bir memleketin idaresi de erkeklerin işi oluyor. Cihad edecek, harb edecek, savaşıacak. “Eğer bir kadını başlarına geçirirlerse, o zaman öyle bir kavim felah bulmaz!” diye buyurmuş Peygamber Efendimiz.

### e. Cimriliğin Zararı

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:<sup>9</sup>

لَنْ يَزِدَّادَ الزَّمَانُ إِلَّا شِدَّةً وَلَنْ يَزِدَّادَ النَّاسُ إِلَّا  
شُحًّا وَلَنْ تَقُومُ السَّاعَةُ إِلَّا عَلَى شِرَارِ النَّاسِ

(ابن النجار عن أسامة ابن زيد)

**RE. 354/5** (*Len yezdâde'z-zamânü illâ şiddeten, ve len yezdâde'n-nâsü illâ şuhhâ*)

Bu hadis-i şerifin ikinci cümlesi yâni (*ve len yezdâde'n-nâsü illâ şuhhâ*) hal cümlesidir. Onun için tercümesinin şöyle olması doğrudur:

<sup>9</sup> Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.488, no:8364; Bezzâr, *Müsned*, c.II, s.283, no:6395; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.XIV, s.256, no:38633; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c,XV III, s.67, no:18864.

“Bir kavim, insanlar cimrilikçe arttıkça, yâni insanların cimriliği bahilliği arttıkça, ellerinin sıklığı arttıkça, zaman da kıtlığını arttıracak. O öyle olduğu müddetçe zaman da kıtlığını arttıracak.” İnsanlar o halde buldukça Allah da kıtlık verecek demek ki.

Yâni ne oluyor? Onlar ellerindeki sımsıkı tutuyorlar, vermiyorlar kimseye, hayır yapmıyorlar, hasenât yapmıyorlar, sadaka vermiyorlar, zekât vermiyorlar, merhamet etmiyorlar, acımıyorlar fakire fukaraya, ellerindeki tutuyorlar. Neden? Yarınımız tehlikeye girmesin, sıkıntıya düşmeyelim, fakir düşmeyelim, parasızlık, pulsuzluk çekmeyelim, gıdasızlık çekmeyelim. Siz misiniz öyle yapan, Allah kıtlık veriyor. İnadına, onların yaptıklarının tersine başlarına kıtlık artıyor. Cömertlik yaptıkça Allah bereket veriyor. Cimrilik yaptıkça Allah kıtlığı arttırıyor.

Şeksiz şüphesizi denenmiş, tecrübe edilmiştir. Sizler de kendi hayatınızda tecrübe etmişsinizdir: Bir verirsiniz, on gelir. Bire on en aşağısı. Bir verirsiniz, on gelir. Nereden geldiğini anlayamazsınız. Onun için cimrilik etmeyin. Korkmayın, Allah Rezzâk-ı âlem. Sana da başkasına da rızkı o taksim ediyor, o veriyor. Siz Allah yolunda hayır ve hasenât yaptıkça Allah-u Teâlâ da etrafa bereketi saçacak.

*(Ve len tekûme's-sâatü illâ alâ şirâri'n-nâs)* “Ve kıyamet de ancak Allah'ın şerli kulları üzerine kopacak.”

Demek ki burada zamanın akışına ait bir tarif de var. Demek ki insanlar Peygamber Efendimiz'in

zamanından sonra imanları zayıfladıkça, Allah'a tevekkülleri azaldıkça cimrileşecekler, para vermemeğe başlayacaklar, depo etmeğe başlayacaklar, sandıkları, kasaları doldurmağa başlayacaklar, hazineler dolacak kasalara. Kıtlık artacak artacak, artacak... Hiç hayır bereket sahibi insan kalmamağa başlayacak ve kıyamet şerli insanların kafasına kopacak, onların başına patlayacak.

Peygamber Efendimiz SAS evine bir rızık, yiyecek bir şey geldiği zaman, gece olmadan dağıtırdı. Bir şey bırakmazdı ertesi güne... Gece kalmışsa, uykudan uyanıp kalkıp gene dağıtırdı onu.

يَوْمٌ جَدِيدٌ رِزْقٌ جَدِيدٌ

(*Yevmün cedîd rızkun cedîd*) “Yeni bir gün yeni bir rızık.” Allah verir diye elindekini dağıtırdı. Öyle depo etmezdi, biriktirmezdi.

E şimdi biz... Hepimizin evinde bir senelik yiyecek vardır. Birsenelik yiyecek vardır en aşağı... Giyecek? Gardıroplar almaz. Her evde kaç kişi var? Beş kişi... Beş tane gardırop lazımdır. Çünkü üç çeşit, beş çeşit palto, üç çeşit beş çeşit şey... Sayısız gömlek, sayısız kravat, sayısız çorap... Ne oluyor? Hepimiz böyleyiz yâni. Allah affetsin... Birimizin ötekisinden daha temiz yanı yok. Değişmişiz yâni. Rasûlüllah'ın hayatına bak, hareketine bak, bizim hayatımıza, hareketimize bak. Sonra da müslümanız diyoruz. Hiç müslümanlığı kimseye bırakmak niyetinde değiliz. En iyi müslüman biziz gibi geliyor ama;



## أَيْنَ الثَّرَى مِنَ الثَّرِيَّا

(*Eyne's-serâ mine's-süreyyâ*) “Nerede gökteki Süreyya yıldızı, nerede yerdeki toprak...” Ne kadar mesafe var bak araya. Nerede ashâb-ı kirâm, nerede ahir zamanın şu bozuk düzen müslümanları...

Biz müslüman olsaydık böyle mi olurdu dünyanın hali? Dünyanın hali böyle mi olur? Bir tarafta Rus gâvuru, bir tarafta Amerikan gâvuru... Kan kusturuyorlar dünyaya. Neden? Bir zaman aslanların cvelan ettiği yerlerde şimdi kurnaz tilkiler dolaşüyor. Aslanların yokluğundan istifade... Aslanlar ne olmuş? Toprağın altında. Allah rahmet eylesin... Kalmış geriye tilkiler, daha başka canavarlar şeyler... Müslümanlar müslüman olsaydı böyle mi olurdu dünyanın hali? “Höt!” derdik, o zulüm olmazdı, “Sus!” derdik, bu zulüm olmazdı.

Kanûnî Süleyman Fransa kralına mektup yazmış, demiş ki:

“—Duydum ki orada dans diye bir şey yapıyormuş sizin halkınız, öyle bir şey geldi kulağıma. Öyle edepsizlik yapmayın bundan sonra!”

Kesmişler adamlar Fransa’da dansı. Fransa nerede, İstanbul nerede... Nerede İstanbul, nerede Fransa... Avrupa’daki dansı engelliyormuş Kanûnî Süleyman.

Gitti aslanlar şimdi, geride hiç kaldı. Ondan sonra adamlar Afrika’ya saldırdılar, Afrika’daki müslüman kardeşlerimizin köylerini bastılar,

aldılar Amerika'ya götürdüler, tarlalarda çalıştırdılar, kırbaçladılar, köpek diye hitap ettiler, gel köpek, git köpek diye... Baskı yaptılar, baskı yaptılar... Ne din ne ırz ne namus... Bir şey kalmaz ki. Her şey hürriyetle olur. Hürriyet elden gittikten sonra ne yapacaksın? Hiç bir şey yapamazsın doğru düzgün.

Git sor bakalım sorabilirsen bir zamanın müslüman diyarı olup da şimdi hürriyetleri elden gitmiş diyarlara müslümanların hallerini bir sor bakalım. Müslümanlıkları kalmış mı? Kafir hem beldeyi alıyor, hem de ondan sonra müslümanlıklarını alıyor ellerinden, hiç bir şey kalmıyor.

Bir kısmı da var bizim memlekete hicret etmiş filan görüyoruz, adam komünist olmuş. Yâhu sen keşke ölseydin daha iyiydi. Sen seni yenen, senin babalarını, dedelerini kesen, senin anana, bacına her türlü kötülüğü yapmış olan insanların kölesi olmuşsun. Onun fikrinin içine girmişsin. Ne oldu senin hissiyâtın? İş mi yapıyorsun yâni? “—İktisadi nizam, miktisadi nizam...”

Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin ahkâmını bırak da sen onun bunu uydurduğu saçma sapan, adaletsiz düzeni düzen diye benimse, gel bir de burada propagandasını yap. Senin ananı babanı kesen adamın hoparlörü müsün, propaganda aleti misin? Utanmıyor musun?

İslâm gitti mi, hiç bir şey kalmaz. Hürriyet gitti mi, İslâm kalmaz. Onun için, hürriyet, yâni insanın hür olması çok güzel bir nimet. Oh, el-hamdü lillâh,

Şu ezanlar ki, şehadetleri dinin temeli,  
Ebedî yurdumun üstünde benim, inlemeli!

Ne demek bu? İnlesin... Allahu ekber deyince sen şurada gel namazını kıl, rahat huzur içinde İslâm'ın, Allah'ın emirlerini tut, Allah'ın yolunca yürü, yaşa dediği şekilde yaşa; öl dediği zaman öl!

## f. Yöneticilerin Önemi

Bu hadis-i şerif de bir ilâhî kanunu bize anlatıyor. Peygamber SAS buyuruyor ki:<sup>10</sup>

لَنْ تَهْلِكَ الْأُمَّةُ وَإِنْ كَانَتْ ضَالَّةً مُضِلَّةً إِذَا كَانَتْ  
الْأئِمَّةُ هَادِيَةً مَهْدِيَّةً وَلَنْ تَهْلِكَ الْأُمَّةُ إِذَا كَانَتْ  
ضَالَّةً مُسِيئَةً إِذَا كَانَتْ الْأئِمَّةُ هَادِيَةً مَهْدِيَّةً

(خط. عن ابن عمر)

**RE. 354/6** (*Len tehlike'l-ümmetü ve in kânet dâlleten mudilleten, izâ kâneti'l-eimmetü hâdiyeten mehdiyyeh; ve len tehlike'l-ümmetü, izâ kâneti'l-eimmetü dâlleten müsîeten, izâ kâneti'l-eimmetü hâdiyeten mehdiyyeh*)

(*Len tehlike'l-ümmetü*) “Ümmet helâk olmayacak.” Hangi ümmet? Rasûlüllah'ın ümmeti. Ümmet-i Muhammed helâk olmayacak. Hem de nasıl? (*Ve in kânet dâlleten mudilleten*) “Hem kendisi sapıtık olsa, hem de başkalarını saptırıcı olsa, ge ne de ümmet helâk olmayacak.”

<sup>10</sup> Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IX, s.459; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.V I, s.31, no:14715; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV III, s:62, no:18845.

Allah Allah... Ümmet şaşırılmış, başkalarını da şaşırtmak için yalan yanlış şeyler söyleyip duruyor, gene de helâk olmuyor. Nasıl oluyor? Arkasına dikkat et: (*İzâ kâneti'l-eimmetü hâdiyeten mehdyyeten*) “Başındaki imamlar, yöneticiler, idareciler, başkanlar, emirler (*hâdî*) doğru yolda, (*mehdî*) Allah’ın doğru yo la hidayet etmiş olduğu has halis kimseler oldukça. Baştaki imamlar, önderler has halis kimseler oldukça, bu ümmet sapıtmış, yolunu şaşırılmış da olsa helâk olmayacak. Baştakiler iyi oldukça...”

Yine söylüyor Peygamber Efendimiz mükerreren: “Bu ümmet kötülük yapıcı da olsa, sapıtıcı da olsa, baştakiler doğru yolda olduğu müddetçe, helâk olmayacak. Hidayet üzere olduğu müddetçe, Allah’ın hidayetini takip ettiği müddetçe...”

Demek ki çok mühim... Baştakilerin durumu, ümmeti idare edenlerin durumu fevkalâde önemli... Onlar doğru yolda oldu mu, avâmın sapıklığı ziyan etmiyor. Allah onlara doğru yolu göstere, doğru yoldan ayırmasın, haktan ayırmasın...

Avam? Avam koyun sürüsü gibidir. Koyun sürüsü koca bir sürü hayvandan meydana gelir. En öndeki nereye giderse arkadaki bu nereye gidiyor diye bakmaz. Yürür gider. Bir tanesi kendisini uçuruma atsa, hepsi peşpeşe uçuruma atarlar. En öndeki koyun kendisini uçuruma atsa bir kaza, bir kızgınlık, bir korku, bir ürkme sonucu... Hepsi gider peşinden, durduramaz çobanlar. Önüne gerilse durmaz. Atlar, kaçar, sağdan soldan hop uçuruma o gitti diye. Koyun gibidir.

Demek ki, buradan şu çıkıyor ki: Eğer bir insan idareci durumundaysa, çok büyük mes'uliyet var omzunda. Arkasındaki sürünün mesuliyeti var. Onun için, Peygamber SAS Hazretleri buyuruyor ki:<sup>11</sup>

كُلُّكُمْ رَاعٍ وَكُلُّكُمْ مَسْئُولٌ عَنْ رَعِيَّتِهِ

(بخ. م. د. ت. حم. حب. طس. ع. هب. ق. حل. خط. عد. عن ابن عمر)

<sup>11</sup> Buhârî, *Sahîh*, c.I, s.304, no:853; Müslim, *Sahîh*, c.III, s.1459, no:1829; Ebû Dâvud, *Sünen*, c.II, s.145, no:2928; Tirmizî, *Sünen*, c.IV, s.208, no:1705; Ahmed ibn-i Hanbel, *Müsned*, c.II, s.54 no:5167; İbn-i Hibbân, *Sahîh*, c.X, s.342, no:4490; Buhârî, *Edebü'l-Müfred*, c.I, s.81, no:206; Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*,

c.IV, s.170, no:3890; Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.273, no:450; Ebû Ya'lâ, *Müsned*, c.X, s.199, no:5831; Abdü'r-Rezzak, *Musannef*, c.XI, s.319, no:20649; Beyhakî, *Şuabü'l-İman*, c.IV, s.322, no:5261; Beyhakî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V I, s.287, no:12466; Neseî, *Sünenü'l-Kübrâ*, c.V, s.374, no:9173; Ebû Nuaym, *Hilyetü'l-Evliyâ*, c.V III, s.281; Taberânî, *Müsnedü's-Şâmiyyîn*, c.IV, s.143, no:2951; Abd ibn-i Humeyd, *Müsned*, c.I, s.242, no:745; İbn-i Ebi'd-Dünyâ, *İyâl*, c.I, s.491, no:320; İbn-i Mürdeveyh, *Emâlî*, c.I, s.108, no:2; Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.IV, s.428, no:2327; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.I, s.265, no:100; Begavî, *Şerhü's-Sünneh*, c.V, s.174; Abdullah ibn-i Ömer RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü'l-Evsat*, c.V I, s.110, no:5954; Ukaylî, *Duafâ*, c.I, s.49; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

Taberânî, *Mu'cemü's-Sağîr*, c.I, s.273, no:450; İbn-i Hibbân, *Mecrûhîn*, c.I, 3; *Kenzü'l-Ummâl*, c.V I, s.47, no:14710; Enes ibn-i Mâlik RA'dan.

Kudâî, *Müsnedü's-Şihâb*, c.I, s.152, no:209; Abdullah ibn-i Amr RA'dan. Hatîb-i Bağdâdî, *Târih-i Bağdad*, c.V, s.276, no:2771; İbn-i Adiy, *Kâmil fi'd-Duafâ*, c.V, s.330, no:1483; Hz. Aişe RA'dan.

*Kenzü'l-Ummâl*, c.V I, s.33, no:14670 ve 14710; *Keşfü'l-Hafâ*, c.II, s.941, no:1946; *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV, s.381, no:15753, 15754; RE. 343/1.

(*Küllüküm râin, ve küllüküm mes'ûlün an ra-  
iyyetihî*) “He p iniz bir çobansınız ve hepiniz  
güttüğünüz sürüden, idareniz altındakilerden  
mes'ulsünüz; sorguya, suale çekileceksiniz. He-  
pinizin vebali var!” diyor Peygamber Efendimiz.

“—Yok. Benim hiç öyle bir önderliğim  
başkanlığım yok.” filan deme!

Sen de bir evin reisi değil misin? Sen de bir baba  
değil misin? Senin de sözünü dinleyen üç beş kişi  
yok mu? Evin yok mu senin? Var. Birkaç kişi yok mu  
senin kazandığın parayla senin yanında geçinen,  
yaşayan? Var. İşte sen de onların başkanıdır.  
Vebali senin omzunda... Onların doğru yolda  
olması, hak yolu öğrenmesinin, Allah'ın sevdiği  
kul olmasının, o tarzda yetiştirilmesinin vebali  
senin omzunda. Hepimize sorgu sual var. Yâni  
hani imamlar, baştakiler diye insan hep kabahati  
yukarıya atar da, kendisini temize çıkarmak  
ister. Hepimizde bu mes'uliyetin payı vardır.

Hepimiz hiç olmazsa kendi ailemizi düzeltiriz.  
Nasıl insanın vücudu, hücrelerden meydana  
geliyorsa, bu cemiyet de ailelerden meydana  
geliyor. Bu cemiyetin hücreleri aileler. Aileler  
iyi oldu mu, cemiyet iyi olur umumiyetle. Aileler  
müslüman oldu mu, cemiyet müslüman olur.  
Aileler müslüman oldu mu, çocuklar müslüman  
olur. Dürüst bir iş yaparlar, hile yapmazlar,  
hud'a yapmazlar, yalan yanlış iş yapmazlar...  
Her iş muntazam gider.

Hiç bir işe güvenemiyorsun ki. İlaç alıyorsun, sıkıyorsun, tüp boş çıkıyor. Hava basmışlar içine. Eczaneden ilaç yaptırıyorsun, müessir maddesi yok, sürüyorsun sürüyorsun şifa bulmuyorsun. Memuru arıyorsun, yerinde yok. Ruhsat çıkartacaksın, malum zorluklar bilmem neler... Bakıyorsun en olmadık yerde, hani burada üç kattan fazla olmaması lâzım, beş kat çıkmış... Herkes yalan yanlış iş yapıyor. Parayı gördü mü yanlış işler tırla gidiyor, çok yapıyor Ama herkes iyi olursa, yapılmaz bunlar.

## g. İftarda Acele Edilmesi

Bu hadis-i şerif de biraz oruçla ilgili, biraz da ümmetin durumuyla ilgili. Peygamber SAS buyuruyor ki:<sup>12</sup>

لَنْ تَزَالَ أُمَّتِي عَلَى سُنَّتِي مَا لَمْ يَنْتَظِرُوا بِفِطْرِهِمْ

طُلُوعَ النُّجُومِ

(طب. عن أبي الدرداء)

RE. 354/7 (*Len tezâle ümmetî alâ sünnetî, mâ lem yentazirû bi- fıtrihim tulûa'n-nücûmî*)

“Benim ümmetim sünnetime uymaya devam edip duracaklar.

Sünnetim üzere yaşamağa devam edip duracaklar.” Ne zaman? (*Mâ lem yentazirû bi-fıtrihim tulûa'n-nücûm*) “İftar etmek için yıldızların doğmasını beklemedikleri müddetçe, sünnetim üzere yaşamağa devam edecekler.”

<sup>12</sup> *Câmiü'l-Ehâdîs*, c.XV III, s.56, no:18831.

Ne demek bu? Yahudiler, Nasrânîler oruç gibi ibadetleri yaptıkları zaman, güneş iyice batıp da aydınlık kaybolupda yıldızların çıkmasını beklerlermiş, geciktirirlermiş. Halbuki bizim sünnet-i seniyyemizde, Peygamber Efendimiz'in bize tavsiye ettiği şeyde iftarda acele etmek lâzım! Oruç tutmuşsa... Bak yarın meselâ kandil akşamı... Yarın akşam kandil olacak. Hem pazartesidir, hem kandildir. E oruçlu olmak iyi. İnsan yarın oruca niyetlenirse iyi. Akşam hemen açmak lâzım! Yâni, ezanla beraber birazcık su, birazcık bir üzüm, yanında gezdirdiği bir şey... Hemen açivermeli. İftarda acele etmek sünnettir, müstehabdır. Eğer onu geciktirirlerse huyları değişmiş demektir, sünneti unutmuş demektir. Ümmet şaşırılmış demektir.

Diyor ki burada:

“—Kendi akıllarıyla Allah'ın emirlerini, Peygamber Efendimiz'in tavsiyelerini değiştirip kendi akıllarına tabi oluyorlar.” O zaman sünnet filan kalmıyor ortada.

Biz iyi müslüman olarak nasıl yaşamalıyız?

“—Aklımı kullanırım Efendim.”

Aklını öyle gelişigüzel kullanamazsın. Hindli de aklını kullanıyor, öküze tapıyor. Onun da aklı yok mu? Var ama öküze tapıyor. Onun aklı onu öküze taptırıyor.

—Neden tapıyorsun bu öküze?

—Canım ne mübarek hayvan. Bak tarlaları sürüyor, bereket sembolü, bilmem ne...



–Bırak yâ zavallı hayvan işte. Bir şey söyleyen, yanında bir şey yapsan iki saat sonra başını çevirir. Bunun öyle tapılacak bir tarafı var mı yâni?

Anlatamazsın... Böyle başlı başına akıl yok. Akıl şaşırıldığı için Allah peygamber göndermiş. Dünya üzerinde ne kadar insan varsa o kadar akıl vardır. Ne kadar insan varsa o kadar akıl vardır. Herkesin akli ötekisinden farklıdır. Hiç birisi ötekisine benzemez. Herkes bir başka türlü düşünür. E senin en beğenmediğin şey ötekinin yanında makbuldür.

Şimdi biz duyuyoruz, Avrupa’da Faşing denilen bir şeyler varmış. O zaman herkes zilzurna sarhoş oluyor, deli divane gibi eğleniyor, yerlere yatıyor, sokaklarda nara atıyor filan... Ses çıkartmaca yok. Allah Allah ne rezalet! Kocasının yanında kad ına sarılıyorlar filan... Öyle anlatıyorlar yâni acayip şeyleri. Böyle garip garip şeyleri... Allah Allah, bu gavurlar deli mi? Ne biçim şey?” filan der insan değil mi? Bizim normal halkımız öyle diyor.

Bizim arkadaşlardan birisi İngilizce derslerine kursa gittiği için, orada başka kimselerle de bir arada bulunuyor. Orada birisi demiş ki...

“–Faşingler ne güzel!”

“–Niçin güzel?”

“–E insan her türlü kötülüğü yapıyor, deşarj oluyor.”

İyi, bir deşarj olmayı öğrenmişsin... Deşarj oluyormuş, ne güzelmiş o rezaletler. Zilzurna sarhoş olup yolun kenarına sızmak ne güzelmiş... Bak akla... Demek ki o adamı şimdi başa geçirsek, herkes deşarj olsun diye zilzurna sarhoş edecek milleti. Akla bak!

Olmaz! Akıl, şer-i şerîfe, yâni Kainâtı yaratan Allah-u Teâlâ Hazretleri yönlendirirse, şeriat terazisinde tartılırsa, teraziye eline alırsın, iyiyi kötüyü doğru ölçer. Yoksa iyiliğin kötülüğün hiç bir ölçüsü yoktur. Sana göre iyi olan bir şey, karşı tarafta celbeseli bir çenesi kuvvetli adam çıkar, tam aksi olan şeyi müdafaa eder. Senin iyi dediğine kötü der. Kötü dediğine iyi der. O zaman hakem ne?

“—Uyuşamıyoruz hocam. Beş kişiyiz, beş kişinin de fikri ayrı ayrı...”

Adalet nereden olacak? Hakem ne? Hakem şeriat. Hakem Kur'an-ı Kerim. Hakem Rasûlüllah SAS. Bir insan Rasûlüllah'ı kendisine hakem tayin etmedikçe ve onun hükmüne de râzı olmadıkça müslüman olmaz. Ayet-i kerime var hakkında. Rasûlüllah'ı hakem seçeceksin. Ne buyurduysa öpüp başının üstüne koyacaksın, tamam diyeceksin, itiraz gelmeyecek içinde n. Kalbinde bir sıkıntı duymayacaksın. Rasûlüllah böyle buyurmuş, canım kurban diyeceksin. Ne âlâ. Öyle demezsen iyi müslüman değilsin. Müslüman olma! Ayet-i kerimelerde böyle bildiriliyor.

O halde insanın oruçta, namazda, abdestte, mesh vermekte vs.de şunda bunda... Öyle benim mantığım bunu kabul etmez... Senin

mantığın filan yok. Dur bakalım! Rasûlüllah bir şey söylemiş mi söylememiş mi? Senin mantığın nedir ki, sen nesin ki? Aciz naçiz bir insansın. Seni bir hokkabaz karşısına alır, elini şöyle yapar böyle yapar, uyutur, aldatır, ikna eder. Sen nesin ki yâni? Benim aklım almaz ne demek? Şeriat'te öyle mi, değil mi? Allah'ın Rasûlü şöyle buyurmuş mu, buyurmamış mı diyeceğiz. Bana göre böyle... Sen kimsin dur sana göre yok. Hadis-i şerifte nasıl geçiyor, mezhebimizde nasıl, dinimiz nasıl buyurmuş?

“—Efendim domuz etinin ne şeyi varmış?”

Olmaz! Allah-u Teâlâ Hazretleri domuz etini yasak etmiş. Bitti. İsterse faydaların milyon tanesi toplanmış olsun onun üzerinde. Bitti. Ama zararın milyon tanesi toplanmış. El-hamdü lillâh ki Allah-u Teâlâ Hazretleri'nin her emrinde, her yasağında hikmet var. Ama imtihan için bize başka bir şeyi de yasaklasaydık ne yapacaktık? Gene tutacaktık. Ne dediyse onu yapmamız lâzım. Madem rabbimiz, madem biz ona iman ettik, madem *âmennâ ve soddaknâ* dedik, *âmentü billah* dedik, dediğini yapacağız!

Şu hadis-i şerife de dikkat edin:

## **h. Selâm, Sevgi ve Merhamet**

Peygamber SAS Efendimiz buyurmuşlar ki:<sup>13</sup>

---

<sup>13</sup> Hâkim, *Müstedrek*, c.IV, s.185, no:7310; Ebû Mûsâ el-Eş'arî RA'dan.

*Mecmaü'z-Zevâid*, c.V III, s.64, no:12731; *Kenzü'l-Ummâl*, c.IX, s.221, no:25268; *Câmiu'l-Ehâdis*, c.XV III, s.55, no:18825.

لَنْ تُؤْمِنُوا حَتَّى تَحَابُّوا أَفَلَا أَدُلُّكُمْ عَلَى مَاتَحَابُّونَ  
عَلَيْهِ أَفْشُوا السَّلَامَ بَيْنَكُمْ وَالَّذِي نَفْسِي بِيَدِهِ لَا  
تَدْخُلُوا الْجَنَّةَ حَتَّى تَرَاحَمُوا قَالُوا يَا رَسُولَ اللَّهِ  
كُلْنَا رَجِيمٌ قَالَ إِنَّهُ لَيْسَ رَحْمَةٌ أَحَدِكُمْ خَاصَّةً  
وَلَكِنْ رَحْمَةٌ الْعَامَّةُ رَحْمَةُ الْعَامَّةِ

(طب. ك. عن أبي موسى)

RE. 354/8 (*Len tü'minû hattâ tehâbbû*)  
“Birbirlerinize sevmeyince, sen onu, o seni sevmeyince, karşılıklı bir muhabbet içinde olmadıkça iman etmiş olmayacaksınız. (*Len tü'minû*) İmana erişememiş olacaksınız, erişemeyeceksiniz imana, (*hattâ tehâ bbû*) birbirinizi sevmeyince. Birbirinize karşı muhabbet olacak, karşılıklı sevgi olacak. O olmadıkça imanınız kâmil bir iman olamayacak. Nâkıs olacak, eksikli, kaba saba, yarım yamalak olacak.”

(*Efelâ edüllüküm alâ mâ tehâbbûne aleyhi*)  
“Onu yaptığınız zaman birbirinizi seveceğiniz bir şeye sizi delâlet edeyim mi, öğreteyim mi, göstereyim mi, kılavuzlayayım mı, bir şey tavsiye edeyim mi size onu yaptığınız zaman sevgi olsun aranızda.” diyor Peygamber Efendimiz ve arkasından emrediyor: (*Efşû's-selâme beyneküm*) “Aranızda selâmı yayın!

(*Ve'llezî nefsi bi-yedihî*) Şu canım, şu nefsim kudreti elinde olan Allah'a and olsun ki...”

Hepimiz öyle değil mi? Canımız Allah- u Teâlâ Hazretleri'nin yed-i kudretinde Ne dilerse öyle yapar.

Yaşatırsa yaşatır, öldürürse öldürür. “Canım kudreti elinde olan Allah’a and olsun ki (*lâ tedhulûne'l-cennete hattâ terâhamû*) birbirinize merhametli olmadıkça cennete giremeyeceksiniz.”

Dediler ki:

(*Kâlû: Yâ rasûla'llah, küllünâ rahîmün*) “Ey Allah'ın Rasûlü, hepimizde merhamet var, merhametliyiz hepimiz, acırız...”

(*Kâle: İnnehû leyse bi-rahmeti ehadiküm*) “Benim söylediğim bir kişinin merhameti değil, (*hâssaten velâkin rahmetü'l-âmmeti*) fakat umûmun merhametidir veyahut umûma karşı olan merhamettir.”

Buradan iki mânâ çıkıyor. Yâni içinizden iki üç kişi merhametli olmuş mühim değil. Gerisi gaddarsa, gerisi zalimse; karşısındakileri kıvrandırmaktan sadistçe zevk duyuyorsa, kıymeti yok demek yâni. Üç beş kişinin merhametiyle olmaz. Veyahut da evet birbirinizi küçük küçük seversiniz, komşunuzu seversiniz, akrabanızı seversiniz, hemşehrini seversiniz ama umûmen müslümanları sevebiliyor musun? O mânâyâ da gelebilir. Yâni umûma karşı bir gönül merhameti.

“—Efendim, benim memleketimdekileri severim ama şu hududun öbür tarafında... Ben Sivaslıyım, Kayserililere dış bilerim.”

Olmadı!

“—Şurası Kayseri ili hududu... Biz bir futbol maçı yapmıştık. O futbol maçında kavga çıkmıştı aramızda. Aramızda husumet var. Şu Kayseri hududunun bu taraftakine dış biliyorum. Bu taraftakiler benim kardeşim, tamam, Sivaslı hemşerilerim. Öbür taraf elime düşmesin!”

Olmaz! İnsanların çizdiği çizgiden öyle şey olur mu? Herkesi seveceksin. Bütün müslümanları seveceksin. Hepsine karşı içinde bir sevgi varsa... Cennete o zaman girecek insan. Hele bir yoklayın bakalım kalbinizi. Hele bir yoklayın bakalım ne kinler vardır kalbinizde, ne kırgınlıklar vardır, ne kırgınlıklar vardır. Yüze gülüp de, arkasından ne yaka silkeriz birbirimize...

Şairin birisi diyor ki:

*Allah düşürmesin, düşmanlara fırsat kalmadan*

*Dostlar insanı öyle yağmalar ki, akıl şaşar*

Düşmanlara kalmadan dostlar yağmalar insanı.”

İnsanların acaip tabiatı vardır hakikaten. İşte bak müslümanlık böyle şeyler. Yâni bir bakıma müslümanlık kolay, *Lâ ilâhe illa'llâh* diyorsun, *Muhammedün rasûlü'llâh* diyorsun, müslüman oluyorsun ama, kalbin pâk olacak. Kalbin bütün müslümanlara karşı sevgi dolu olacak, merhamet dolu olacak. Böyle Sivas, Kayseri, doğu, batı yapmayacaksın.

“—Efendim ben Kürt asıllıyım, şimdiye kadar Türkler efendi olmuş, şimdi de ben efendi olacağım...”

Yâ kim çıkarttı bunu? Biz eskiden beri hiç Kürt Türk ayırdık mı? Vallahi ayırmadık! Ayırmadık, paşa yaptık, ağa yaptık, beraberce ne hudut ayırdık, ne tahsilli ayırdık, ne terbiyeli ayırdık... Herkes... Karadenizliye şaka yaparız, hay sen celdün ciddün dedi diye... Ötekisinin konuşmasına bir takılırız ama, birbirimizi severiz. Öyle bir ayırım yapmayız, yapmadık.

Bunu düşman sokuyor aramıza. Ne olacak yâni sen oraya ayıracaksın da ayrı şey mi olacak ne olacak? Rus’un ağına düşeceksin, petrol bölgesine insin diye. Oradan seni kopartacak, buradan ötekisini kopartacak İran’dan. Şöyle Kafkasya’dan Basra’ya kadar hooop bir mıntıkaya sahip olacak. Sen de uzaktan bakacaksın:

“—Tüh bir zamanlar ben buraya vize almadan giderdim, ne güzel buraları dolaşır gelirdim. Benim diyarımdı.” dersin hasretle o zaman. Bırakmaz kafir!

Şimdi öyle değil mi? Bak hacca gideceksin... Bir bizim memleketten müsaade alacaksın, bir Suudî Arabistan’dan müsaade alacaksın. Gideceksin Suriye sefaretine dil döke ceksin, Ürdün sefaretiyle uğraşacaksın, Irak sefaretiyle uğraşacaksın, Kuveyt adamı yanına sokmaz... Efendim ne o? Hacca gideceksin, dolaşacaksın, geleceksin... E yetmiş yıl önce senindi her taraf. Yetmiş yıl önce o buraya gelirdi yazın, sen oraya giderdin. Hiç bir farkı yoktu.

Bak Mevlid-i Şerif'in, hani şu okuduğumuz şu Mevlid'in yazılmasında diyor ki:

Vaizin birisi çıkmış, olmadık bir söz söylemiş. O zaman Bursa'daki âlim bir Arap kalkmış, demiş ki:

“—Sen bu ayeti yanlış tefsir ediyorsun. Hazret-i Muhammed peygamberlerin en üstünüdür!” diye münakaşa etmiş.

Şimdi bu kıssayı hep bilirsiniz de... Ben bunu okuyunca kendi kendime dedim ki: Demek ki bak o zaman da Arabistan'dan kardeşlerimiz geliyordu, Bursa'nın havası, suyu güzel diye orada kalıyordu demek ki.

Ne güzel, onlar buraya geliyordu, biz oraya gidiyorduk... Ne güzel oluyordu. Onların petrolü bize gelirdi, bizim meyvamız oraya giderdi... Ne güzel olurdu beraber olsaydık!

Düşman ayırdı bizi. Düşman geldi ayırdı. Suriye'yi düşman aldı, İtalyanlar, Fransızlar aldı. Lübnan'ı ayrıca ayırdılar. Filistin'i ayrı ayırdılar. Kopartmak için parça parça, lokma lokma... Hepsi bizimdi. Benim dedem oralarda şehid oldu. Toprağı bile belli değil, yeri belli değil. Hepsi bizimdi, gitti. Bizim derken kim yâni? Hem sen, hem ben, hem Arap... Farkı yoktu. Hem Kürt, hem Türk, hem Çerkez, hem Boşnak... Ne olacak müslüman olduktan sonra hepsi kardeşim. Başımın üstünde yeri var.



Ne olmuş yâni? Güzel, terbiyeli, iman etmiş bir kul olsun... Allah'a hamd ü senâlar olsun yâni. Ne var? İşte birbirimizi sevmek önemli... Kin gütmeyeceğiz.

Çocuklar böyle değil. Biz şimdi burada böyleyiz de sen git birde delikanlıları seyret bakalım! Yeni yetişen delikanlılar bölgelere göre, milletlere göre nasıl ne duygularda bakalım.

Ben bir Arap memleketinden geçiyordum da hacca giderken,

“–Türkler, gidin memleketinize!” diyor.

Ne olmuş, ne yapmış Türkler?

“–Gidin memleketinize!” diyor. Bak nasıl düşmanlık aşılarmış.

Biz de “Pis Arap!” diyoruz, demiyor muyuz?

Arab'ın birisi boynunu büktü bana Libya'da, dedi ki:

“–Siz Türkler Arapları sevmiyorsunuz.” dedi.

“–Yapma! Severiz, kardeşimizdir. Yok öyle bir şey!” dedim.

“–Yok, sevmiyorsunuz.” dedi.

“–Nereden çıkarttın?” dedim.

Doktor adam, üniversitede hoca... Yâni, sıradan biri değil.

“–Ben İstanbul'a geldim, biliyorum durumu.” dedi.

“–Yapma yâ!” dedim.

“–Evet. Mısır çarşısından meyva alıyordum, manav yanındaki köpeğe ‘Arap Arap Arap!’ diyordu.” dedi.

Eyvah, doğru... Dedim ki:

“–Doğrusun ama, yanlışsın gene. Çünkü biz ona Arap derken onun Arap kavminden olduğunu düşündüğümüzden söylemiyoruz. Türkçe’de arap sözü, esmer mânâsına gelir, kara mânâsına gelir de kara renkli köpeğe ‘Arap arap!’ deriz.”

Ama bak, demememiz lâzım! Eyvah dedim, bu fikir bak nasıl bozmuş arayı.

“–Siz Türkler hakaret edersiniz bize.” diyor.

“–Etmeyiz yâ!” diyorum, inanmıyor bana adam. Delil olarak bunu getiriyor. Dikkat edeceğiz sözümüze.

Tabii köpeğe arap denir mi? Kara de diyeceksen. Karalığını söylemek istiyorsan kara kara gel de. Hakikaten yanlış bir şey yâni. Hata bizde...

Allah birbirimizi sevmek, birbirimize muhabbet etmek nimetini cümlemize ihsân eylesin... İçimiz böyle sevgiyle, merhametle dolsun, taşsın birbirimize karşı da gül gibi yaşayalım. Ahirette de Allah-u Teâlâ Hazretleri’nin cennetine el ele tuta tuta girelim. Türk’ü, Kürd’ü, Acem’i, İngiliz’i...

İngiliz'den Amerikalı'dan nice nice müslüman adamlar var. Sakal bırakmış sarı sarı... Sarık sarmış, cübbe giymiş... Bu Londra'nın içinde güzel müslümanlık yapılmıyor demiş, çekilmiş civar kasabaya. Bir çiftlik almış, koyunları kendisi kesiyor helâl olsun diye. Hanımlarını örtüyor, çocuklarına Kur'an'ı öğretiyor. "Ben Malikî mezhebindenim." diyor. İmâm Mâlik Hazretleri'nin *Muvatta'* kitabını ezberliyor, okuyor hadis-i şerifleri; gözleri yaşıyor, ibadet ediyor, Allah diyor... O benim kardeşim değil mi? Allah-u Teâlâ Hazretleri bizi hakiki müslüman etsin.. İslâm'ın ahkâmını bilen kullar eylesin... Rızasına uygun yaşayan kullar eylesin... Huzuruna yüzü ak, alını açık olarak, sevdiği râzı olduğu kullar olarak, gel kulum diye iltifat ettiği kimseler olarak gelmeyi nasib eylesin...

*Fâtiha-i şerîfe mea'l-besmele!*

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

26. 12. 1982 - İskenderpaşa Camii

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)



**SERVER**  
Kürsü